

07.04.2016 / komentarz: Józef Banach/ Rzeczpospolita

Kością niezgody przedsiębiorców z administracją skarbową jest kwestia kosztów. W przypadku przychodów kapitałowych katalog dopuszczalnych kosztów podatkowych jest bowiem dość wąski - mówi Józef Banach, radca prawny, partner w kancelarii InCorpore

Rz: Przedsiębiorcy, którzy prowadzą indywidualną działalność gospodarczą, często otrzymują przychody nie tylko z podstawowej działalności, ale także z kapitałów, np. z dywidend w innych spółkach. Jak takie przychody wykazać w rocznym rozliczeniu podatku dochodowego?

Józef Banach: Niestety, w praktyce bywa to skomplikowana kwestia. Z ogólnych zasad opodatkowania działalności gospodarczej można by wywieść regułę, że każdy przychód związany z działalnością przedsiębiorstwa powinien być traktowany jako przychód z działalności gospodarczej. Jest bowiem zwyczajną w biznesie praktyką np. zakładanie spółek i otrzymywanie dywidendy z ich zysków. Jednak w praktyce kwestia ta nie jest tak jednoznaczna, gdyż nie dość, że przepisy różnicują tę kwestię, to również władze skarbowe różnie do niej podchodzą, domagając się oddzielnego potraktowania takich przychodów i poddania ich 19-procentowemu zryczałtowanemu podatkowi od zysków kapitałowych. Kością niezgody przedsiębiorców z administracją skarbową jest kwestia kosztów. W przypadku przychodów kapitałowych katalog dopuszczalnych kosztów podatkowych jest bowiem dość wąski. Można do nich np. zaliczyć wydatki na nabycie papierów wartościowych czy np. koszty obsługi rachunku. W przypadku działalności gospodarczej przedsiębiorca ma znacznie szersze pole manewru „kosztowego”, a to już mniej podoba się organom skarbowym. Zasadniczo, w przypadku, gdy przedsiębiorca sprzedaje udziały w spółkach, w ramach działalności gospodarczej, dochody takie nie podlegają opodatkowaniu jako dochód kapitałowy. Wykazuje się je w zeznaniu PIT-36, a nie w zeznaniu PIT-38 dotyczącym dochodów kapitałowych.

Czy opodatkowaniu podlegają zyski kapitałowe otrzymane czy tylko należne?

W przypadku takich dochodów zasadą jest reguła kasowa. Opodatkowane są zatem dochody faktycznie otrzymane. Jeśli zatem w ciągu 2015 roku przedsiębiorca otrzymał wypłatę dywidendy, to powinien ją wykazać w zeznaniu za ów rok. Ustawa przewiduje jednak określone wyjątki, jak np. w przypadku przychodów ze sprzedaży udziałów, akcji i papierów wartościowych. Tu obowiązuje bowiem zasada memoriałowa, a więc liczą się dochody należne z zawartej w ubiegłym roku umowy przenoszącej ich własność, nawet jeśli należność zainkasowano później.

Czy dochody z dywidend od spółek zagranicznych mogą korzystać ze zwolnienia z podatku dochodowego?

To zwolnienie dotyczy tylko sytuacji, w której polskim udziałowcem w zagranicznej spółce, zarejestrowanej w kraju członkowskim Unii Europejskiej, jest spółka kapitałowa. Dodatkowym warunkiem jest, aby ten udział wynosił co najmniej 10 proc. Jednak w przypadku, gdy udziały w takiej spółce ma osoba fizyczna, zwolnienie to nie ma zastosowania. Powinna je zatem co do zasady wykazać w rocznym zeznaniu PIT.

—rozmawiał Paweł Rochowicz